b-ua

REVISTA MUNICIPAL DE CULTURA I D'INFORMACIÓ - CALDES DE MALAVELLA
Any 1996 - Número 0 - Trimestral

Endinseu-vos-hi.

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

AGENDA I ESTADISTIQUES

TELÈFONS D'INTERÈS

Ajuntament	470005
	Fax 470525
Jutjat de Pau	470225
Arxiu municipal	472350
Biblioteca	472350
Pavelló Municipal	472276
Llar Jubilats	470405
Depuradora	190115
Consell Comarcal	842161
Vigilants Municipals	470005
	908 137277
Mossos d'Esquadra	088
Guàrdia Civil	470009
Bombers	085
Servei Mèdic Urgent	470506
Dispensari	470109
Ambulància (Llagostera)	461069
Farmàcia	470096
Escoles	472344
Parròquia	470040
Funerària	470087
Correus	470081
Renfe	470080
Sarfa	321187
Taxis	470089

Horaris de missa:
Dissabtes i vigílies:
8 del vespre
Diumenges i festius:
8 del matí
11 del matí

HORARI DE TRENS

Direcció Caldes-Barcelona

Tren	Caldes	Barcelona	
reg.	6.21	7.50	1
reg	6.51	8.20	2
C<	7.35	8.45	
C<	8.01	9.14	1
delta	8.51	10.13	3
C<	8.47	9.48	4
C<	9.14	10.17	3
delta	9.37	10.50	
C<	10.42	11.45	
delta	12.03	13.15	
C<	12.42	13.45	
delta	13.42	14.56	
C<	14.36	15.43	
delta	15.48	17.13	
C<	16.38	17.45	
delta	17.38	18.55	
delta	18.36	19.45	5
C<	18.38	19.45	6
C<	19.12	20.15	7
delta	19.49	21.13	
delta	20.56	22.13	
delta	21.38	22.48	

C< Catalunya Exprés

1- No circula els dissabtes, els diumenges ni els dies 24/6,15/8,11/9,1/11.
2- Diari fins el 20/9. Des del 21/9 no circula els dissabtes, els diumenges ni el dia 1/11.
3- Diari fins el 21/9, des del 22/9 no circula els diumenges ni els dies 12/10 i 1/11.
4- Només circula els diumenges (des del 22/9) i els dies 12/10 i 1/11.
5- Només circula els diumenges i els dies 24/6,15/8, 11/9 i 1/11.
6- No circula els diumenges ni els dies 24/6,15/8, 11/9 i 1/11.
7- Circula els divendres (excepte 1/11, i els dies 14/8,10/9 i 31/10.

Direcció Caldes-Girona

Tren	Caldes	Girona	
delta	7.20	7.38	1
delta	8.07	8.25	2
reg.	9.20	9.36	
C<	10.12	10.26	
C<	11.21	11.35	
delta	12.34	12.52	
C<	13.21	13.35	
delta	14.32	14.50	
C<	15.25	15.38	3
delta	15.29	15.43	4
delta	16.35	16.52	
C<	17.25	17.38	
delta	18.38	18.55	
C<	18.55	19.08	
C<	19.26	19.38	
C<	19.55	20.08	
delta	20.37	20.54	
C<	20.55	21.08	5
C<	21.26	21.38	
delta	22.38	22.51	6

C< Catalunya Exprés

1- Diari fins el 20/9. Des del 21/9 no circula els dissabtes, els diumenges ni l'1/11.
2- Diari fins el 21/9. Des del 22/9 no circula els diumenges ni 1/11.
3- No circula els diumenges ni els dies 15/8, 11/9 i 1/11.
4- Circula els diumenges i els dies 15/8, 11/9 i 1/11.
5- Circula els divendres (excepte 1/11) i els dies 10/9 i 31/10
6- Diari a Girona. Els divendres i dissabtes fins el 14/9.

Horaris SARFA: 10,45 i 18,05
(sortides estació de Caldes direcció Llagostera, Sta. Cristina, St. Feliu, Platja d'Aro, Palamós...)

PRECIPITACIONS

(dades facilitades per en Mario Nogué)

abril	litres	maig	litres	juny	litres
1	1.5	1	IP	1	6
2	2	6	6.5	2	24
13	6	8	4	12	IP
14	IP	9	1	18	3
15	IP	10	7	20	0.5
16	13	11	9	21	IP
17	12	12	0.5	23	3
21	IP	18	0.5	24	IP
22	10.5	21	IP	25	IP
26	6.5				
27	IP				
28	12.5				
29	9.5				
30	1				
Totals					
l/m²	74.6		28,51		64,51

nota: IP=inapreciable

MOVIMENT DE POBLACIÓ

DE GENER A JULIOL DE 1996

DEFUNCIONS

86 anys	Pedro Ribas Massa
89 anys	Rosa Mas Mascort
91 anys	Pedro Ricart Borràs
79 anys	Montserrat Ciurana Mallorquí
91 anys	Angela Esteva Barrera
96 anys	Josefa Jiménez Martín
87 anys	Miquel Mercader Pou
88 anys	Agustín Bota Camps
90 anys	Antonia Vilarrasa Gallifa
83 anys	Gabriela Silvestre Andrada
90 anys	Antonio Artau Sureda
74 anys	Primitivo García Flores
84 anys	Carmen Costa Puig

NAIXEMENTS

11-I	Victoria García Ibarra
12-II	Noelia Pérez Marín
12-II	Judith Barberà Torelló
26-II	Alba Conde Palomo
14-III	Clara Pujadas Gironés
15-III	Judith Jorquera García
18-III	Arnau Dilmé Guerrero
18-III	Eloi Roca Cufiñà
28-III	Rosana López-Huertas Martínez
29-III	Núria Masgrau Perpiñà
2-IV	David Esteve Busquets
3-IV	Antonio Peramos Morente
29-IV	Ruben Medina Gumersindo
8-VI	Alex José Avila Jacobsen
20-VI	Ivan Díaz Sánchez
30-VI	Marc Puigdevall Moreno
3-VII	Abel Cabrera Verdú
4-VII	Jenifer Aguilarte Chávez
5-VII	Pol Nogué Lopez

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

SUMARI

2 - **Agenda i estadístiques**
3 - **Editorial**
4 - **Actes i entitats**
6 - **Conversem amb...**
Caporal Mossos d'Esquadra
7 - **Els noms de Caldes**
Carrer J. Verdaguer
8 - **El personatge**
J. Teixidó, de professió inventor
9 - **Reclau de l'arxiu**
10 - **L'horòscop**
11 - **Coneguem la nostra història:**
Sant Esteve de Caulers
12 - **Lletres i somnis**
14 - **Salut**
16 - **El rebost / Tira còmica**

Edita:
Ajuntament de Caldes de Malavella

Consell de Redacció:
CARLES BARCELÓ
JOSEP DELEMUS
XAVIER FREIXAS
BLANCA MÀRQUEZ
JOSEP M. PUIG
ELISABET SERRA
SANDRA TORRENT
ALBERT TORRENT
PILI TURON
MARCEL VILA
ESTER VINYES-MIRALPEIX
GEMMA VINYES-MIRALPEIX

Col·laboradors:
MERCÈ BARNADES
JOSEP MARIA CASAS
ENRIC FREIXAS
JOAN MARC RAMON
ASSUMPCIÓ ROVIROLA
HUGO TARIFA

Impressió A.G. Cantalozella, S.A.
V. Maria,30.-Sta.Coloma de Farners
Dip. Leg. GI-945/1996

Correspondència:
Biblioteca Francesc Ferrer i Guàrdia
c/ Llibertat, 6
17455 CALDES DE MALAVELLA

Portada:
Rambla de Can Rufí -
FOTO ARXIU MUNICIPAL
Col. A.VILÀ

EDITORIAL

Sempre que surt una publicació es diuen els tòpics de rigor .Que vol servir tothom, que els ideals bàsics són la democràcia, la llibertat d'expressió, el respecte a la convivència, etc. Amb aquesta revista no voldríem començar repetint obvietats. Naixem amb la intenció d'oferir un producte inèdit a Caldes de Malavella.

Farem una revista diferent en aquest panorama selvatà tan ple de periòdics puntuals. Volem entrar en el mercat periodístic amb un producte atractiu, primer per als ciutadans de casa nostra i després per als que ens vulguin acollir, siguin d'on siguin. Serem la notícia tranquil·la, el debat en profunditat, el divertit entreteniment. En aquestes planes, a partir d' aquests moments, trobareu de tot per al vostre gust.

H-UAE neix com la revista de la terra, que adora la naturalesa i els fruits que d'ella broten. *H-UAE* servirà els interessos del pagès i els impulsos incessants de la indústria com a idea de transformació, el motor que des de mitjans segle XIX ens ha donat el pa als d'aquesta comarca. Amb la indústria seguirem els complexos passos del món econòmic de casa nostra: el mercat, l'estalvi, la transacció, la petita botiga, sempre immersos en aquest instint d' imaginació dels catalans, que de pedres en fem pans. *H-UAE*, finalment serà el corrent de les arts, de totes, i amb elles, de totes les distraccions: la lectura i la imatge, la música i el teatre... i sobretot els esports, potser la forma de cultura més popular.

De tot això en subministrarem les dosis puntuals, quatre cops l'any, amb afany d'arribar al cor d' una ciutadania multicolor que fa bullir l'olla en aquesta comunitat que contemplarà *H-UAE* com una més de la família.

Som conscients de la nostra inexperiència i sabem que tot just començarem a acostar-nos als nostres objectius després d'unes quantes ensopegades i, esperem, algun encert.

Hola, doncs, caldencs!

No és gens fàcil que un recull d'esdeveniments, anècdotes, actes, programes, projectes, il·lusions, etc... es puguin ordenar d'una manera entenedora, donar-vos un contingut i fer-ne una relació escrita pel coneixement de cadascun de nosaltres, ciutadanes i ciutadans del municipi de Caldes de Malavella.

Des de l'Ajuntament, des de l'àrea de Cultura, amb el regidor Marcel Vila al capdavant d'un equip de joves, alguns d'ells amb formació periodística, ens ho hem proposat.

És per això que sense pretensions, però de forma continuada, objectiva, amb l'ànsia d' informar i, si s'escau, formar, donem a llum a una revista senzilla però sincera. Aglutinadora de les diferents entitats d'interès municipal i amb la participació de tots els qui ho desitgin, això sí, amb unes normes: llibertat, veracitat i bon gust.

Us demano que hi participeu i us en dono les gràcies per endavant.

ENHORABONA!

L'Alcalde
Miquel Casas i Seriñà

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

La Piscina Municipal va estar, el passat 29 de juny, a disposició de tots aquells que van voler col·laborar en la campanya **Mulla't per l'Esclerosi Múltiple.** El gest d'adhesió consistia des de remullar-se simplement a l'interior de la piscina fins a nedar tantes piscines com es poguessin. L' entrada de la piscina fou de franc i els donatius serviran per aprofundir més en la investigació d'aquesta malaltia.

El passat 24 de juny, Sant Joan, l'Agrupació de sardanistes celebrà la Diada del Soci. Començaren la jornada al matí amb música per a cobla a mans de la Cobla Ciutat de Girona. En acabat, a la rambla d'en Rufí es féu el tradicional dinar de Germanor. Un cop dinats, l'Esbart Dansaire d'Olot obsequià els assistents amb una original posada en escena de vestits tradicionals d'arreu de les nostres contrades i amb un repertori amè de balls i danses populars. Ja a la nit, l'obligada ballada de sardanes posà fi al seguit d'activitats que es venien desenvolupant al llarg de tot el dia.

El Centre Excursionista de Caldes de Malavella ha estat treballant, des de la seva secció de bicicletes de Mountain-bike, conjuntament amb l'Ajuntament, per endegar el conjunt de rutes turístiques a peu i en bicicleta arreu del nostre terme municipal. Consta de dues grans rutes: la Ruta de les Ermites que enllaça les diferents capelles repartides arreu del municipi i la Ruta de Caulers que travessa part del municipi veí de Vidreres.

Els Amics de l'Art i la Història de Caldes han aportat la seva saviesa en les explicacions i senyalitzacions dels diferents punts d'interès històric i paisatgístic.

*

La nostra gent de la Tercera edat no s'està de res i organitzà, entre el disset i el vint-i-cinc de juliol, a la Casa de Cultura de "La Caixa", una exposició d'obres creades per ells mateixos. S'hi podia trobar des de pintures a l'oli, Ikebanes, ceràmiques policromades i tota classe de treballs manuals.

*

Amenitzada fou **la Gran botifarrada** duta a terme per la Colla gegantera de Caldes el passat dissabte 20 de juliol a la Plaça Amical de Mauthaussen. Després d'haver-se cruspit un bon tall de botifarra amb pa amb tomàquet, el conjunt musical "Novi-Swing" acompanyà els presents amb un ball i cançons d'allò més variades i per a tots els gustos.

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

L'Associació de Pares d'Alumnes portà a terme, el passat setze de juny, la Festa de fi de curs dels alumnes del CEIP Sant Esteve de Caldes de Malavella. Durant tot el matí els nens s'ho passaren bé amb el munt d'activitats que per a ells s'havien organitzat a l' interior del Pavelló Municipal. Al mateix temps a l'altra banda del recinte esportiu es començava a preparar l'arròs que més tard hauria d'omplir la panxa dels més de dos-cents comensals, entre alumnes i familiars. A la tarda es representà una obra de teatre feta pels alumnes i es prosseguí amb un partit de futbol "indoor" entre pares i alumnes.

El passat 30 de juny, el Club de Tractors i Màquines Antigues de Girona va organitzar una concentració de motos antigues en homenatge a Jordi Alsina i Reverter. L'iniciativa va rebre la col·laboració dels ajuntaments de Caldes, Llagostera, Cassà de la Selva i Tossa de Mar.

A les 9 del matí les nombroses motocicletes amb data de fabricació fins l'any 1960 van sortir de Caldes cap a Llagostera i Tossa de Mar. Quedaven 65 quilòmetres de recorregut per endavant. A Tossa van fer la primera parada per fer una sardinada. A Llagostera van tornar a parar, era l'hora de l'aperitiu. Cap a la 1 els motors es van tornar a engegar; aquesta vegada amb direcció a Cassà de la Selva. El recorregut va concloure a la zona esportiva de Caldes, on es va fer una arrossada per tot el públic assistent.

Va ser un acte molt emotiu i ple de records. Un gran homenatge per un entusiasta de les motos antigues.

Des de primers de maig, Caldes compta amb una altra entitat local; es tracta de l'Associació Espanyola contra el Càncer. En motiu de la diada contra el càncer, la jove entitat caldenca va organitzar, el divendres 13 de juny, una xerrada informativa sobre la malaltia a càrrec de Joana Puig i Eugeni Canals. El diumenge 16 es van repartir banderetes entre la població durant tot el matí. Els resultats d'aquesta primera iniciativa van ser molt satisfactoris: al cap de la jornada es van recaptar 99.000 pessetes. Els destinataris d'aquests diners són els malalts de càncer de les comarques gironines.

*

Durant el curs passat es van dur a terme diverses activitats extraescolars. Una d'elles va ser el curset de tècniques teatrals. Sergi Mir va ensenyar els alumnes del col·legi Sant Esteve a entrar en contacte amb l'escenari. Amb l'arribada del final de curs, el grup format pels alumnes de tercer a vuitè d'EGB va preparar l'obra *Allà sobre una tassa*, escrita conjuntament pels alumnes i en Sergi Mir i basada tota ella en la improvisació. Els joves actors van estrenar l'obra a la Mostra de Teatre Infantil de Lloret, el dia 3 de juny. El seu primer públic van ser tot alumnes, entre els quals hi havia els de cinquè i sisè d'EGB de Caldes. Posteriorment, han representat l'obra dues vegades més: una al teatre de Caldes el dia 7 de juny i l'altra el 16 de juny per celebrar la diada de fi de curs.

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

Ignasi López, cap de seguretat ciutadana dels Mossos d'Esquadra

Fa pocs mesos que els Mossos d'Esquadra han començat a patrullar pels nostres carrers. A poc a poc, la gent s'ha acostumat a la seva presència, però encara es mantenen un munt de dubtes entorn la seva implantació. Amb aquesta entrevista volem que coneixeu més de prop aquest nou cos policíac.

Ignasi López. Tot i ser caporal, actualment exerceix de cap de seguretat ciutadana de la comissaria de Santa Coloma. És un càrrec que ha d'ocupar un sergent, però provisionalment hi és ell fins que quedi confirmada la nova infraestructura.

D'on ve el nom de mossos d'esquadra?

Ve de l'any 1690. Em sembla que som el cos policíac més antic d'Espanya i un dels més antics d'Europa, si no el més antic. Ve de l'alcalde de Valls que va crear un cos militaritzat per protegir la població dels bandolers. Se'n deia les esquadres de Catalunya. D'aquí en ve el nom de mossos d'esquadra.

Com està definit el model policíac català?

És un tema que encara està a debat avui dia, però bàsicament està format pel cos de Mossos d'Esquadra i la policia local. La policia local s'ocupa del municipi i els mossos d'esquadra dels assumptes on no arriba aquesta o dels llocs on no n'hi hagi. Hi ha uns convenis amb el Departament de Governació perquè nosaltres puguem fer les funcions de la policia local als municipis on aquesta no hi sigui. Nosaltres tenim una funció de complementarietat respecte la policia local. Hi ha unes funcions que sempre seguiran essent del cos nacional de policia o de la guàrdia civil, són unes funcions que abarquen tot l'Estat espanyol.

Quants mossos d'esquadra hi ha a la comarca de la Selva?

A la banda de litoral n'hi ha entre 140 i 160, no ho sé segur. A la part nostra, a la d'interior, ara som 100; tot i que a l'estiu s'ha reforçat amb més efectius. Depenent de les necessitats s'ha d'ajustar el nombre d'efectius.

Quines competències teniu els mossos d'esquadra?

Les nostres competències són tot el que faci referència a la seguretat ciutadana i a l'ordre públic: robatoris, discussions entre persones, estafes... Hi ha funcions concretes que s'estan negociant per veure si passaran a ser nostres, com el trànsit de vehicles que ara és de la guàrdia civil. Hi ha altres funcions que mai arribaran a ser nostres com poden ser la documentació, els temes de terrorisme, les xarxes de narcotràfic...

Hi ha diferències entre les vostres actuacions a nivell urbà i rural?

Evidentment és el mateix. Qualsevol cosa que passi en tot el territori és competència nostra, ja sigui al nucli urbà com en una masia aïllada.

Teniu dotacions especials per actuar en àmbits rurals?

A Girona hi ha un grup rural encara en estat embrionari que s'hauria d'anar especialitzant en temes d'àmbit rural. Nosaltres a més de vetllar per la seguretat ciutadana també tenim el paper de policia administrativa, és a dir, també vetllem per temes de cacera, de medi ambient...

Les competències dels mossos estan ben definides respecte les dels altres cossos policíacs?

En principi sí, el model policíac que s'ha implantat a la Selva, com el d'Osona i el Ripollès està basat en la substitució dels cossos estatals. El que passem a fer nosaltres no ho farà cap altre cos. La presència de les casernes de la guàrdia civil depèn exclusivament del govern de l'Estat.

A quants municipis de la Selva teniu jurisdicció?

Dels 26 municipis de la Selva, des de la central de Santa Coloma en cobrim 23, fins i tot Fogars de Tordera que és partit judicial d'Arenys de Mar, tot i que qualsevol diligència de tipus penal s'ha de gestionar als Jutjats d'Arenys. Des de Blanes només es cobreix Lloret, Tossa i Blanes.

Com afecta el nou model policíac català a Caldes?

La normativa de la Generalitat és bastant estricta per poder mantenir un cos de policia local, es demana una formació que suposa unes grans despeses pels ajuntaments. L'opció per part de l'ajuntament és convertir el cos de policia local en vigilants.

Per nosaltres és bàsic mantenir bones relacions amb les policies locals, perquè som nous en el territori i moltes coses no sabem com van. En canvi la policia local coneix el territori i la gent, i això és una eina bàsica perquè nosaltres puguem actuar eficaçment. Nosaltres també podem oferir serveis a la policia local, si són pocs per dur a terme alguna actuació, els podem enviar més agents. És a dir, ens hem de coordinar el màxim possible, ells tenen informació que ens fa falta a nosaltres i nosaltres tenim la quantitat de gent que en un moment determinat els pot ajudar.

Com pot el ciutadà posar-se en contacte amb vosaltres?

El 088 ja ha començat a funcionar a la comarca de la Selva com també a Osona i al Ripollès. Des d'aquest telèfon, ara per ara, es connecta amb una centraleta que hi ha a Girona, l'operador demana d'on prové la trucada i directament la desvia cap a nosaltres. Crec que la trucada és gratuïta. Amb aquest número fàcil de memoritzar es vol facilitar al màxim el seu ús.

Creus que els ciutadans estan ben informats sobre les vostres competències?

Relativament, el novembre passat vam començar a treballar en una central nova, en un indret nou on la majoria de la gent venia de llocs diferents; vulguis o no, és molt complicat que el ciutadà tingui plena informació sobre les nostres competències. Tot i que en el seu moment es van fer unes xerrades de cara a difondre el que veníem a fer, encara la idea d'utilitzar la policia per a algun servei d'ajuda al públic com pot ser per una farmàcia de guàrdia, per un metge... està poc estesa. El que cal fer és anar avançant de mica en mica, i que la gent vagi veient el que els podem oferir.

Una bona forma és escriure una revista pel poble, com feu vosaltres, on s'informa sobre el que fem perquè d'aquesta manera, la gent no tingui cap problema a connectar amb nosaltres pel que sigui.

Quines són les principals actuacions que teniu a Caldes?

El problema principal de Caldes i altres municipis de la comarca és el gran nombre d'urbanitzacions que s'utilitzen com a segona residència de caps de setmana. El que passa és que en un nucli urbà els veïns es protegeixen uns als altres, quan senten un soroll estrany o veuen algun cotxe desconegut ja s'alerten i ens avisen. En una urbanització on hi ha poca gent és més fàcil cometre algun delicte contra el patrimoni.

També ens trobem amb els problemes típics entre veïns, temes que a vegades surten una mica del nostre àmbit d'actuació, el que fem és deixar constància del que ens diu el ciutadà i en el cas que presenti una demanda en el jutjat, el jutge ens podrà demanar referències dels fets.

A Caldes també s'està detectant un increment d'aldarulls i malifetes entre el jovent. No són coses greus, però sí que s'han de controlar perquè la convivència del poble no es vegi afectada.

El fet que el territori de Caldes sigui tan gran, més el fet que nosaltres hàgim de fer incidència tan al nucli urbà com a les urbanitzacions, fa que no se'ns vegi tant entre la població. Això no vol dir que no hi siguem.

Després dels mesos de prova, creus que heu estat ben acceptats entre la població?

Diria que sí, molt ben acceptats. També sóc conscient que una de les coses que la gent ens demana és poder parlar amb nosaltres directament per corroborar la bona imatge que tenen dels mossos. El senyor alcalde m'ha tramès aquesta qüestió en diverses ocasions i és el nostre compromís apropar-nos al ciutadà perquè se senti protegit i ens pugui expressar tots els seus neguits.

Com valoraries la vostra feina feta fins ara a la Selva?

La valoraria positivament, el servei que oferim és prou digne, malgrat que s'ha d'anar insistint i millorant. Cal que la gent que quedi a la nostra comissaria es vagi assentant al territori, ho vagi coneixent tot i es faci la comarca seva i que el model policíac i la nostra eficàcia vagi *in crescendo*. Com més temps fa que estàs al territori, més coneixes les zones i persones conflictives i més eficaç pots ser. El que cal és temps i il·lusió que no s'ha de perdre mai.

L'Ignasi López no va voler acabar l'entrevista sense abans fer dos incisos dirigits a tota la població:

Vull afegir que el ciutadà no ha de tenir cap problema en requerir la nostra ajuda, ja sigui trobant un dels nostres vehicles pel carrer o trucant-nos. Sovint la gent pensa que ens molestarà si ens truca, però no és així perquè som un servei públic i estem a la disposició de tothom.

La gent tampoc ha de tenir problemes a denunciar encara que hi hagi pocs indicis. La denúncia és important perquè en queda constància a les estadístiques i nosaltres sabem on hi ha problemes i on hem d'incidir. Si la gent no denuncia, per nosaltres és com si no hi hagués delicte, se'n diu la xifra negra. Les denúncies ordinàries com un robatori a l'interior d'un vehicle, a l'interior d'una casa... es poden agafar in situ pel mateix patrulla que ve, gràcies a uns tríptics que portem. També és important que el ciutadà sàpiga que hi ha la possibilitat de fer la denúncia sense deixar el nom, si es té por de possibles represàlies per part del denunciat.

ELISABET SERRA
i MARCEL VILA

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

El carrer Jacint Verdaguer

Moltes vegades ens passegem amunt i avall pels carrers sense fixar-nos en el nom que porten, i si d'altra banda el repetim per inèrcia cent vegades el dia, ben segur que algun cop sentim la curiositat de saber per què s'anomena així, o qui és l'individu que té el nom estampat a la paret de l'última casa del carrer. Així, una escampadissa de músics, poetes, filòsofs i sants els trobem cada dia si aixequem els ulls una mica enlaire, esperant que els descobrim per, a poc a poc, fernos-els més nostres. Prepareu-vos, doncs, a recórrer el poble, que sembla petit, però amb molts carrers desconeguts.

El personatge que obre la secció és un poeta molt popular, Jacint Verdaguer i Santaló, "Mossèn Cinto Verdaguer" tal com apareix a la placa del carrer. Neix l'any 1845 a Folgueroles, la Plana de Vic, aquesta terra que li ensenya totes les llegendes i rondalles que més tard converteix en literatura. Verdaguer, en els anys de joventut no tan sols aprèn a experimentar la natura del seu entorn, sinó que rep l'educació del seminari de Vic, on descobreix la poesia clàssica de Virgili, Dant, etc. que tan influirà en obres posteriors, com el gran poema èpic *Atlàntida,* on l'heroi grec Hèrcules destrueix la muntanya que uneix Àfrica i Europa i fa que el mar es vessi cap a l'oceà Atlàntic. És en aquesta època, quan té catorze anys, que comença a escriure poesia, amb tanta habilitat que el 1865 guanya el concurs literari dels Jocs Florals, organitzat per una sèrie d'intel·lectuals que promouen activitats culturals sota el nom de Renaixença.

Jacint Verdaguer és d'una època en què la cultura catalana es desperta després de molts segles de marginació per part de les classes altes, que eren les que duien a terme les activitats literàries, en castellà. És en aquesta segona meitat del s.XIX que un grup de literats catalans decideixen recuperar la llengua catalana per fer literatura, sobretot poesia. En aquest sentit Verdaguer és un literat molt important perquè a partir de les seves poesies populars fa que la gent s'acostumi a llegir en català i sobretot a pensar en Catalunya com un territori que té una llengua i uns costums propis. És per això que Verdaguer es converteix en un mite pels catalans, sobretot després de recollir el premi dels Jocs Florals, ja que es presenta amb el vestit de mudar dels pagesos i amb barretina, cosa que impressiona els intel·lectuals barcelonins de la Renaixença, que veuen en el poeta la imatge del vertader català.

Pels volts del 1867 Verdaguer funda l'Esbart de Vic, una tertúlia literària que manté molts contactes amb els cercles culturals de Barcelona, amb qui comparteix un projecte de caràcter conservador a fi de "renacionalitzar" i "recristianitzar" el país que és Catalunya. És a dir, davant la gran crisi política, moral i nacional l'Església catalana intenta redreçar la societat amb l'adoctrinament en el respecte a dos valors: la pàtria i la religió. Així, l'obra poètica de Verdaguer presenta aquesta finalitat, indistintament en la poesia religiosa i en la poesia civil.

De poemes religiosos podem destacar els escrits per a la celebració del mil·lenari de Montserrat (1880), entre els quals trobem el famós "Virolai". Aquí comença la mitificació d'aquesta muntanya com a símbol de catalanitat. L'afany d'adoctrinament arriba també per un tipus de literatura de devoció basada en els fulletons, que ajuda a convertir Verdaguer en un poeta popular i molt estimat entre la gent.

La poesia civil queda representada en el poema èpic *Canigó* (1880-1885), a partir del qual Verdaguer fa una crida a la reconstrucció nacional a partir de la lluita cristiana contra el desordre, que en el poema queda representat pels infidels sarraïns i les fades encantades que posseeixen la muntanya, que simbolitza Catalunya. Aquí el paisatge és l'escenari que unifica les llegendes fantàstiques que Verdaguer recull en les seves excursions pel Pirineu i les llegendes històriques de Gentil i el comte Guifré de la Cerdanya. Vegem un fragment de la descripció del Pirineu:

"A la tèbia claror de la celístia
la lluna uneix la seva blanquinosa,
plugim de fulles d'argentina rosa
que el puig copsa amb la falda de sa vall:
s'abriguen les pinedes adormides
amb aquell vel de calitjosa glassa,
i amb aquells raigs, del llac en l'ampla tassa
juga del riu l'arruixador cristall."

Els anys de creació d'aquest poema són els de més èxits i fama com a poeta, ja des de 1877 i fins a 1886, època en què es dedica a celebrar la missa diària al palau del marquès de Comillas, a Barcelona. El 1886 Verdaguer viatja a Terra Santa, i l'experiència que n'extreu l'afecta profundament fins a provocar canvis molt importants en la seva vida. S'aboca completament a la vida espiritual, a la defensa dels pobres i marginats, i a suposades sessions d'exorcisme. Aquesta transformació no és ben rebuda per certs sectors de l'Església i dels literats renaixentistes, ja que els resulta perillós per al bon adoctrinament de la població les accions heterodoxes d'un home tan popular i mitificat com és Jacint Verdaguer, "mossèn Cinto". La seva popularitat és tan gran que, després de ser destituït del càrrec al palau a causa de l'escàndol motivat pel seu comportament, la societat es divideix entre defensors i detractors, i més encara amb la publicació d'una sèrie d'articles en prosa, *Revelacions* i *En defensa pròpia,* on Verdaguer exposa la seva innocència i el seu perfecte estat mental, que ha estat posat en dubte. Del 1896 són *Flors del calvari*, un recull de poemes religiosos que el poeta escriu per calmar les amargueses de la seva situació, ell que viu sense la llicència per a celebrar missa i marginat pels seus amics. Només sap que refugiar-se en Crist:

"Per esborrar mos agravis,
oh bon Jesús, no aparteu
vostre calze de mos llavis,
mos braços de vostra creu."

Jacint Verdaguer mor d'una malaltia pulmonar a Vallvidrera, on viu en la misèria. El seu enterrament és multitudinari, cosa que demostra l'estima del poble cap al poeta que ha dut Catalunya envers la seva recuperació nacional. Verdaguer és aquest "mossèn Cinto", més famós ara per la seva biografia que per l'obra en si, ell que sempre havia reivindicat la seva condició de poeta per sobre de qualsevol altra cosa, sobretot en els seus moments més difícils. I ho diu en el poema *Què és la poesia?* (1896):

"La poesia és un aucell del cel
que fa sovint volades a la terra,
per vessar una gota de consol
en lo cor trist dels desterrats fills d'Eva.
[...
Jo l'he sentida un bell matí de maig,
lo bell matí del maig de ma infantesa;
jo l'he sentida la gentil cançó:
per ço m'és enyorívola la terra".

Ester Vinyes-Miralpeix i Sala

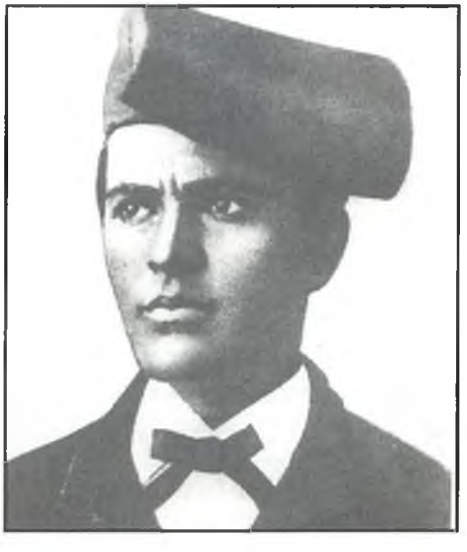

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

De professió, inventor

Coneixeu algú capaç de fer invents enginyosos i pràctics a partir dels objectes més corrents? A Caldes n'hi ha un i es diu Josep Teixidó. Aquest esperit inquiet creu que res no és perfecte i que tot es pot millorar. Els seus invents van des d'una persiana reversible fins a una galleda amb base quadrada, passant per una glaçonera que no vessa. Són idees senzilles que se'ns podrien haver acudit a tots, però n'hi ha pocs que siguin capaços de convertir-les en realitats. ***Josep Teixidó*** *és una d'aquestes persones.*

- Com és que s'ha instal·lat a Caldes?

Venia a visitar la meva filla, que ja vivia aquí des de feia temps. Normalment m'hi estava fins a l'hivern, però fa dos anys, com que no va fer fred, vaig decidir quedar-m'hi i m'hi trobo molt bé.

- D'on li ve l'afany d'inventar?

Sóc de l'època de la guerra, quan hi havia molta misèria. Als nou anys, vaig patir una malaltia que em va tenir al llit un any i mig. Jo m'avorria molt i el meu pare em va regalar un joc de construcció. A la caixa ja hi havia figures per fer, però ho trobava massa fàcil. Després, quan treballava en una empresa hidroelèctrica, ja vaig començar a inventar algunes coses i així he continuat fins ara. Tot això em va portar al món de la decoració i d'aquí al disseny i a la invenció.

- Quines motivacions el porten a inventar?

Procuro que les coses que invento siguin rellevants, sinó ja no val la pena. Per exemple, a totes les cases hi ha una cosa molt desagradable: l'escombreta del lavabo. Doncs bé, jo he fet un invent que permetrà eliminar-la. Crec que no hi ha res perfecte. Per això sempre estic a l'aguait i penso en la manera de perfeccionar les coses més quotidianes. També em vaig adonar que les galledes utilitzades per fregar es tomben fàcilment i que els pals de fregar costen d'escórrer. Per això, vaig idear una galleda amb forma quadrada, cosa que li dóna més estabilitat, i vaig fer una escorredora que facilita el seu ús.

- Quines són les fases del seu procés creatiu?

En primer lloc, cal inventar una cosa que sigui diferent de les altres. Ara bé, la idea s'ha de poder posar en pràctica, ha de tenir sortida, perquè si és un producte de minories no serà rendible.

- Es pot viure de fer invents?

En el meu cas sí. Jo sóc l'únic que realment pensa, dissenya, fabrica i ven els seus propis invents. No és per posar-me medalles, però les coses són així. No hi ha inventors que visquin dels seus invents. Tots els invents estan bé, però no són bons com els meus. Si treus productes rellevants és possible viure'n, però si no passa així, ser inventor no deixa de ser una afició.

-Li pren gaire temps i diners la feina d'inventor?

Abans podia fer un invent en 24 hores, era com si volgués veure la cara del meu fill i tenia ànsia per acabar-lo. Ara no m'hi dedico tant com abans ja que, com que tinc productes amb sortida, inventar no m'és tan necessari. Tinc cinc invents en marxa però m'ho prenc amb calma. Solc dedicar-me als invents els dies de festa. Respecte la segona part de la pregunta, voldria dir que les dones dels inventors han de ser molt sofertes perquè sovint invertim els pocs diners que tenim en els nostres invents i elles s'estan de comprar moltes coses, tot pel seu home. Gràcies a Déu això no m'ha passat, tot i que vaig tenir els meus problemes al començament.

- Tenim entès que molt sovint es desplaça a Barcelona...

Sí. El meu fill i jo tenim un despatx de disseny bastant important a Barcelona, a on vaig sovint, i comptem amb clients de renom.

- De quin invent està més orgullós?

De la glaçonera. És l'invent que em va costar més esforços. Vaig trigar un any i mig per enllestir el prototipus, trobar el material i la forma adequats. Amb aquest invent vaig ser finalista del Concurs Internacional de Finlàndia. A més, l'any 1990 vaig guanyar el Premi Delta ADIFAD, el més prestigiós d'Espanya i el 1991, dos dels més productes van ser qualificats com el millor disseny del B.C.D.

- Què té de nou aquesta glaçonera?

Com que és cilíndrica i hermètica permet col·locar-la al congelador en qualsevol posició sense que vessi. També té un espai interior que es pot aprofitar per refredar diverses coses.

- I l'invent que li ha aportat més prestigi?

El millor invent en la construcció, nacional i internacional, després del tac Fisher, ha estat la meva persiana reversible. Amb ella vaig guanyar el Premi Galàctica de Vilanova. L'aportació principal d'aquesta persiana és la possibilitat de traspassar la seva part exterior a l'interior, cosa que en facilita la neteja. A més, a diferència d'altres sistemes similars, la meva persiana ocupa molt menys espai i es pot instal·lar en qualsevol edifici, vell o nou.

- Quin és el projecte més important en què està treballant?

Estic treballant en un projecte que revolucionarà la construcció i que em donarà una fama extraordinària. Actualment, els grans edificis han substituït el ciment per grans façanes de vidre que no adme-

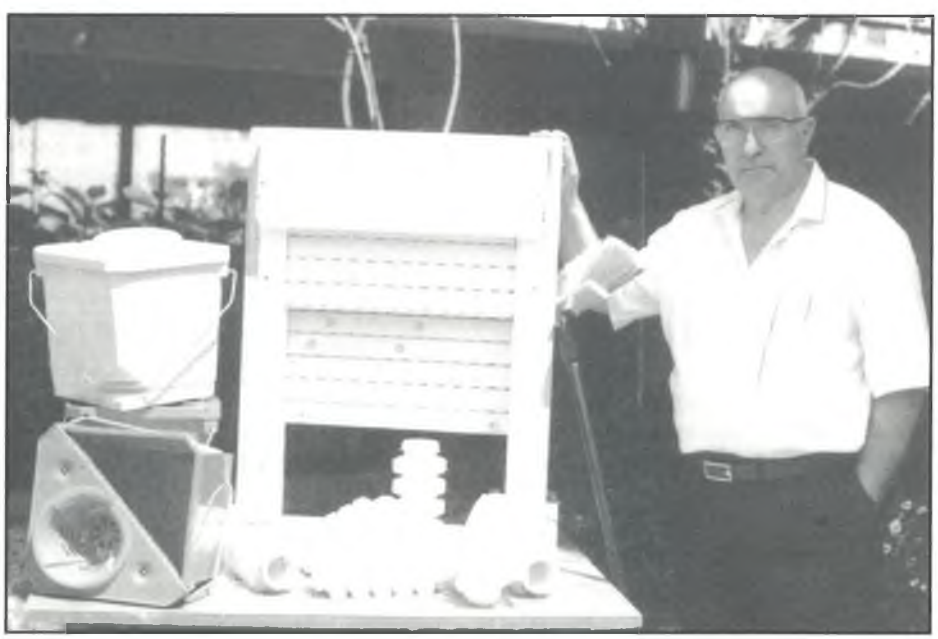

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

ten persianes. El problema ve a la nit quan s'encenen els llums i des de fora es veu tot el que passa. Americans, alemanys i francesos han intentat solucionar el problema a través de procediments químics que resulten molt cars. Però jo he inventat un sistema mecànic, per tant molt més econòmic, que funciona accionant una palanca. Aquest mecanisme permet que el vidre pugui ser fosc, translúcid o transparent, segons les necessitats.

- Té altres invents entre mans?

També estic fent un invent que he batejat com «Rem calamar», consistent en un únic rem que eliminarà els dos que es fan servir actualment. Aquest rem anirà al centre de la barca i constarà de dues pales que impulsaran la barca imitant l'acció dels calamars.

- Li han imitat algun invent?

Sí. Una vegada, un inventor es va aprofitar d'un invent que jo ja havia patentat, concretament d'un aplicador de taladradora. L'únic que va fer aquest home va ser afegir un simple cargol.

- Va quedar escarmentat?

Sí. Des de llavors, faig tres o quatre patents a partir del mateix invent, fent petites modificacions. Així evito que altres inventors s'aprofitin de la meva creativitat.

- Té problemes per patentar els seus invents?

Els industrials espanyols o no confien o no volen invertir en els inventors del país. Això fa que invents fets aquí també es patentin a l'estranger, cosa que sembla donar més confiança al consumidor. Això va passar amb la meva glaçonera, que ha tingut molt més èxit comercialitzada per França. A Espanya s'importen molts productes de l'estranger, a vegades ideats aquí, quan els nostres sovint són millors.

- Hi ha algun invent que no li hagin reconegut?

Sí. He ideat un sistema revolucionari d'apagar focs. Es tracta d'omplir contenidors de plàstic amb aigua de mar i emmagatzemar-los durant l'any. En època d'incendis, només caldria que els avions de càrrega recollissin els contenidors i els llancessin sobre les flames. Tot i que és un invent efectiu i econòmic ningú del país no ha volgut saber-ne res.

Els invents esmentats són tan sols una petita part del total, que puja a una cinquantena. Mentrestant, la ment de Josep Teixidó continua barrinant, en la seva casa de Caldes, com posarà en pràctica la seva última idea.

Albert Torrent - Pili Turon

La primera etapa del "*Casino caldense*" (1885-1894)

En aquests últims mesos ha ingressat a l'Arxiu Municipal, com a donació del Sr. Francesc **Massa i Ferran** del poble veí de Sils, un llibre de les actes manuscrites del "*Casino caldense*" entre el mes de gener de 1885 i el mes de setembre de 1894. Ens felicitem d'aquesta valuosa donació i alhora li agraïm des d'aquí públicament.

Fins fa poc temps pensàvem, a partir de les referències aparegudes a la "*Guia oficial il·lustrada de Caldes de Malavella*" del mestre Sr. Francisco Font i Baró, que el "*Casino caldense*" havia estat fundat a l'entorn dels anys vint d'aquest nostre segle, època quan s'hauria construït un local de nova planta al carrer J. Verdaguer, compost d'una sala ampla de cafè-bar i d'un teatre-cinema adossat, des de les quals s'oferien als seus socis i clients diferents tipus d'activitats culturals i recreatives (teatre, ball, cinema ...) que servien per omplir les seves hores de lleure, especialment en els dies festius.

Amb la donació d'aquest llibre manuscrit i a partir del contingut de les seves actes, podem recular quasi quaranta anys en relació a la data de fundació del nostre Casino i situar-la a l'1 de gener de 1885, que fou quan es constituí el que sembla la seva primera junta directiva, que havia de regir els destins de l'entitat, tal com s'acostumava aleshores, al llarg de l'any 1885. No s'ha pogut esbrinar la ubicació exacta de l'entitat recreativa a final del segle passat, malgrat

que de les dades que apareixen en les actes, s'utilitzava, arrendat per la quantitat de 110 ptes. l'any, el local de l'antiga sala de ball del senyor Benito Murlà, que a la vegada constava com a membre de la primera junta directiva del Casino.

És de suposar per tant que a més de les activitats típiques d'un centre recreatiu com el "Casino Caldense", com per exemple les d'aixopluc per anar a prendre-hi el cafè i algun licor, exercir la tertúlia distesa i practicar jocs de taula sobretot amb les cartes, amb els amics i després dels àpats, reservades exclusivament als socis adults de sexe masculí, el caràcter d'antiga sala de ball amb les seves dimensions permetia al centre recreatiu de promoure-hi els dies de festa o en festes assenyalades, balls i concerts per a la concurrència de bona part de les famílies dels associats.

Les actes no són desgraciadament massa explícites sobre les diferents activitats que s'hi realitzaven, però posen de manifest una preocupació emergent entre els caldencs d'aquella època, en aquella entitat dins l'àmbit de la cultura. En l'organigrama directiu de cadascuna de les juntes hi ha la figura d'un bibliotecari del centre, encarregat d'ordenar i seleccionar llibres i revistes per a ús dels associats, alhora una de les primeres compres que aprovà la junta directiva del Casino fou precisament la d'un armari per a contenir-hi els llibres de la biblioteca que costà 47'5 PTA.

Malgrat que els associats pagaven mensualitats de 2 rals i que el nombre d'associats sense llurs famílies era al voltant d'una quarantena, semblaria que la vitalitat inicial de l'associació recreativa s'anà progressivament esllanguint fins al 9 de setembre de 1894, data de l'acta darrera del llibre en què es fa la liquidació dels pocs actius de la societat

Josep Maria Casas-Arxiver Municipal

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

L'HORÒSCOP

El nostre nom és Bitínia i Goldèl·lia, som dues druïdesses celtes originàries d'Irlanda i descendents del renombrat clan de bruixots O'Riordan. Volem transmetre el nostre extraordinari coneixement astral, i res millor que aquesta revista trimestral, H-uae, per orientar-vos en aquest demoníac món. Comencem el nostre mestratge introduint-vos en les interioritats de cada signe del zodíac. A partir del proper número ens centrarem en predir els vostres designis.

ÀRIES

Del 21 de març al 20 d'abril.
Planeta regent: Mart.
Metall: Ferro.
Color: Vermell passió.

Naturalesa del signe: És el primer signe de foc. Es caracteritza per ser apassionat i extravertit. Està dominat per una clara masculinitat i sovint es deixa dur pels seus instints dictatorials.

Amor: Acostuma a guiar-se pels seus instints i a deixar la raó de banda. La seva fogositat i entusiasme no li permeten calibrar les conseqüències dels seus actes. Li agrada ser el centre d'atenció i cultivar el seu ego. Àries corre un considerable perill de ser atacat per les fletxes de cupido en qualsevol moment, i cal advertir que la fidelitat no és el seu punt fort. Aquest signe és fructífer en mares solteres i matrimonis precipitats (per allò dels penals).

TAURE

Del 21 d'abril al 21 de maig.
Planeta regent: Venus.
Metall: Coure.
Color: Verd poma, verd pera, verd llimona (llimona verda, s'entén).

Naturalesa del signe: És el primer signe de terra. Els seus principals trets són la tossuderia i la coqueteria. És alhora introvertit i hipocondríac.

Amor: És extraordinàriament fidel i atent, busca relacions estables i segures (és a dir, no te'l pots treure de sobre). És conscient, constant, ordenat.... fins i tot, una mica avorrit. Encara que quan s'enamora ho fa per sempre, de tant en tant es deixa portar per la líbido continguda (tothom és humà). No ha nascut per ser solter, així que aprofita la primera ocasió per casar-se (compte!).

BESSONS

Del 22 de maig al 21 de juny.
Planeta regent: Mercuri.
Metall: Mercuri.
Color: Groc llimona (*1 limón y 1/2 limón...*).

Naturalesa del signe: És el primer signe d'aire. Sol ser molt inestable i té una gran predisposició a patir freqüents crisis.

Amor: Necessita algú que el protegeixi i reconegui els seus mèrits intel·lectuals. Té certa tendència a l'egocentrisme... bé, més aviat molta tendència. És calculador, metòdic i exigent (si no t'has doctorat a Harvard oblida't dels bessons). Posseeix una doble personalitat molt difícil de controlar i satisfer; necessita, com a mínim, dos amants, dues cases, dos cotxes, dos donuts... Això acostuma a provocar-li importants confusions mentals.

CRANC

Del 22 de juny al 22 de juliol.
Planeta regent: Lluna.
Metall: Plata.
Color: Blanc i platejat.

Naturalesa del signe: És el primer signe d'aigua. Té una personalitat introvertida i està dominat per una eterna melancolia. Ara bé, és extremadament fantasiós i utòpic.

Amor: El caliu familiar i casolà és fonamental per aquest signe. Res el fa més feliç que la iaia, el padrí, la tieta soltera, els nebots bavallosos i el gos caganiu al voltant d'una barbacoa fumejant i d'una taula envaïda pels mosquits. Tendeix als canvis sobtats, és força llunàtic i imprevisible. El seu punt feble és l'estómac (si el vols conquistar, convida'l a una bona mariscada).

LLEÓ

Del 23 de juliol al 22 d'agost.
Planeta regent: Sol.
Metall: Or.
Color: Daurat i ataronjat butà.

Naturalesa del signe: És el segon signe de foc. Es caracteritza per ser molt extravertit, força manaire i un xic colèric.

Amor: Per aquest signe és essencial fer-se veure, destacar, portar la veu cantant. És realment apassionat i fidel si ningú el busca i el persegueix. Adora el plaer, el luxe i la disbauxa, i sobretot, que satisfacin els seus capritxos. Li agrada viure com un rei (no demana poc). El seu egocentrisme no té límits, fins i tot, actua de forma melodramàtica i teatral, gesticulant i cridant sovint perquè tothom s'adoni de la seva presència (ja se sap, el rugit del lleó!).

VERGE

Del 23 d'agost al 22 de setembre.
Planeta regent: Mercuri.
Metall: Mercuri.
Color: Violeta i gris fosc.

Naturalesa del signe: És el segon signe de terra. El principal tret del seu caràcter és la prudència (a poc a poc i bona lletra), també és calculador i molt estalviador.

Amor: És un dels signes més capacitat per a la vida domèstica. Busca la parella que li resulti més convenient, tant des del punt de vista personal com econòmic i familiar. Així doncs, en els assumptes amorosos es deixa guiar per la raó i no per les fantasies romàntiques. No li agraden les aventures, ja que odia les sorpreses i prefereix relacionar-se amb coneguts: amics, col·legues... (val més boig conegut que savi per conèixer).

BALANÇA

Del 23 de setembre al 23 d'octubre.
Planeta regent: Venus.
Metall: Coure.
Color: Rosa (que l'amor s'hi posa), tonalitats pastel (o pastís?) i verd clar.

Naturalesa del signe: És el segon signe d'aire. És apassionat i força esbojarrat. Però, sap ser atent i galant quan la situació ho requereix.

Amor: Entre el signe de balança hi predomina més la solteria que els matrimonis i els compromisos. Destaca per la fermesa amb què defensa els seus ideals, encara que el portin pel mal camí. Es deleix per tot allò religiós i místic; no pot prescindir de la meditació metafísica. El seu principal defecte és l'orgull i les ganes de voler destacar. Si el vols fer teu, no facis broma sobre la seva manera de ser; no es venjarà, però tampoc ho oblidarà mai. Vigila!

ESCORPIÓ

Del 24 d'octubre al 22 de novembre.
Planeta regent: Mart i Plutó.
Metall: Ferro, acer i plutoni.
Color: Vermell fosc i magenta.

Naturalesa del signe: És el segon signe d'aigua. La tossuderia és el seu principal tret. La seva intel·ligència el fa ser un gran lluitador.

Amor: Manté un sentit de la individualitat molt fort i només s'adapta a la vida en parella amb un gran sacrifici, paciència i frustracions. La seva infidelitat o falta d'estabilitat radica en aquest excessiu sentit de la independència. Sempre segueix els seus instints profunds i animals. És capaç de demostrar una intensitat amorosa poc comuna; aquesta fogositat sovint desemboca en una intensa gelosia governada per la necessitat de possessió (no ho vulguis tot per tu i comparteix una mica, home).

SAGITARI

Del 23 de novembre al 21 de desembre.
Planeta regent: Júpiter.
Metall: Estany.
Color: Púrpura.

Naturalesa del signe: És el tercer signe de foc. És un gran rebel, destaca per la seguretat i fermesa de les seves conviccions.

Amor: La manera d'actuar tan impulsiva fa que corri molts perills en les seves relacions; la cosa canvia quan aprèn a ser més reflexiu i diplomàtic. És massa confiat i pateix moltes traïcions al llarg de la vida, per a ell tothom és un Sant (obre els ulls, si no vols que et prenguin més el pèl). És un signe connectat amb tot allò provinent d'altres països. Té una gran atracció exòtica cap a persones estrangeres (a Caldes perds el temps, vés-te'n a Lloret o a Platja d'Aro).

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

CAPRICORNI

Del 22 de desembre al 20 de gener.
Planeta regent: Saturn.
Metall: Plom.
Color: Negre, marró fosc i gris fosc.

Naturalesa del signe: És el tercer signe de terra. El capricorni és fidel, reflexiu i ben educat (té tot allò que una mare desitja pels seus fills).

Amor: Per a aquest signe és vital la soledat i l'aïllament; d'aquesta manera pot desenvolupar la seva personalitat lliurement. La seva impecable moralitat l'obliga a ser fidel. Quan entrega el seu amor a algú, és per a tota la vida. Sempre utilitza la paraula correcta, la que el fa quedar com un senyor. Té un gran sentit del ridícul, cosa que el priva d'expressar obertament els seus sentiments. Sempre viu lligat en el passat o pensant en el futur (assaboreix el present que la vida són quatre dies!).

AQUARI

Del 21 de gener al 18 de febrer.
Planeta regent: Urà.
Metall: Urani, radi i alumini.
Color: Blau cel i blau elèctric.

Naturalesa del signe: És el tercer signe d'aire. Es caracteritza principalment per la seva originalitat, també és altruïsta i molt fantasiós.

Amor: Sovint es deixa guiar per un irrefrenable sentiment humanitari que el fa ajudar els altres. Això pot provocar que arribi a casar-se amb algú que el necessita, però que no s'estima. No en va, es tracta d'un dels signes amb un major nombre de divorcis. Estudia la persona des d'un punt de vista esotèric. A l'hora d'escollir la parella dóna preferència a la qüestió intel·lectual, donant menys importància a la part econòmica, social o física (ja ho saps, porta sempre el diploma a sobre).

PEIXOS

Del 19 de febrer al 20 de març.
Planeta regent: Neptú.
Metall: Platí i níquel.
Color: Blau marí, verd mar i malva.

Naturalesa del signe: És el tercer signe d'aigua. De la seva personalitat en destaca l'emotivitat i la sinceresa, sense deixar de banda la desconfiança. És un somniador nat (toca de peus a terra, home!).

Amor: Té una personalitat difícil de comprendre, doncs és doble (els dos peixos) i de sentiments molt complexos. Gran part de la seva manera de ser està amagada en el seu subconscient. En qualsevol moment pot sorprendre'ns a tots. Dóna molta importància als compromisos. Té una gran dosi d'humanitat i solidaritat, fins i tot prefereix solucionar els problemes dels altres abans que els propis (ja ho diuen, *haz el bien y no mires a quien*).

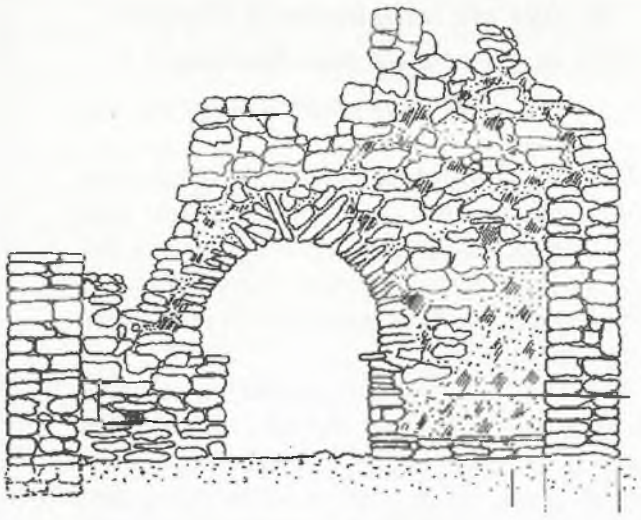

Sant Esteve de Caulers

Tothom haurà sentit a parlar alguna vegada de Sant Esteve de Caulers Vell, un indret situat al massís de Cadiretes, relativament proper a Vidreres i a Santa Seclina i ocupat ja en època romana i durant l'Edat Mitjana. Durant el Baix Imperi Romà, entre els segles IV-V, es construí el que més endavant seria Caulers, una torre de vigilància.

L'any 939 tenim les primeres notícies de l'església de Sant Esteve, vint anys abans Caulers ja existeix com una població totalment diferenciada del nucli de Caldes. Tot plegat és el resultat d'un procés de repoblació del territori endegat pel poder franc arreu de la Catalunya Vella al segle VIII. En el cas de Caulers, a finals d'aquests segle o inicis del IX, els repobladors arriben i s'estableixen al cim del turó, construint l'església, un poblet i una torre. El castell i la muralla s'edificaren al segle XI, coincidint amb l'ampliació del poble. Si fins ara Caulers no deixa de créixer, un segle més tard els documents detectaran un augment de les vendes de terres i cases del poble, provocades per les migracions de la població.

L'any 1340 marca l'inici de la davallada de l'església de Caulers, coincidint amb la crisi baixmedieval. Aquesta etapa s'enceta amb el que els cronistes anomenaren *Lo mal any primer*, referint-se al 1333, en el qual s'iniciaren una sèrie de desastres (canvis climàtics, empobriment de les collites, fams, malalties, terratrèmols i guerres) que fins ben entrat el segle XV no van deixar de devastar la població. Per posar uns quants exemples, entre 1373 i 1448 se succeïren tota una sèrie de terratrèmols; el 1357 una plaga de llagostes va assolar el territori i la població infantil era delmada cinc anys després amb l'anomenada *mortaldat dels infants*.

Els darrers moments de Caulers no triguen a arribar, per una banda per la creació de la baronia de Llagostera el 1375, quan el rei Pere III uneix al territori de Llagostera els dominis de la família Montcada a Caulers-Caldes. Per l'altra, els efectes devastadors de la crisi sobre la població fan que poc temps després el nucli quedi abandonat i els habitants que queden es dispersin en masos pels territoris propers, utilitzant els edificis del poble per al bestiar.

Al segle XVI encara resta una espurna de vida a Caulers: l'església és utilitzada puntualment per a les cerimònies litúrgiques.

Actualment l' antic nucli conserva com a record, malgrat el bosc que es menja les pedres, els fonaments de les cases i part de l'església, amb les tombes antropomorfes al costat del temple. Tot plegat, un testimoni del nostre passat, de la nostra pròpia història.

Gemma Vinyes-Miralpeix Sala

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

"Yo, que me imaginaba el Paraíso bajo la especie de una biblioteca "

Borges, *Poema de los dones*

Des de la **Biblioteca** Municipal volem convidar-vos que utilitzeu els nous serveis que hem decidit crear perquè pogueu tenir a la vostra disposició, de la manera que millor us convingui, els llibres i altre material del nostre fons que us pugui ser útil o atractiu.

Hem tret els llibres dels prestatges i els hem portat al mercat municipal. Pensem que si la **Biblioteca** és un servei públic, s'ha d'esforçar a fer-lo arribar al màxim de gent possible. D'aquesta manera també volem trencar el mite que les **Biblioteques** són només per estudiants i pels nens que vénen a fer els deures. Pensem que el nostre fons pot ser útil a molta més gent del nostre poble i per tant l'hem tret al carrer. Al mercat hi podreu trobar llibres de diferents temes, revistes de tot tipus i els diaris del dia. Esperem que us interessi i que aquest servei pugui tenir continuïtat.

També creiem que hi pot haver gent que, per una raó o altra no li és possible venir fins a la **Biblioteca,** perquè està malalt, perquè no disposa de vehicle, etc. Per totes aquestes persones trobem que seria interessant poder fer ús del servei de préstec a domicili. Poden trucar i fer-nos saber quin llibre els agradaria llegir, quin vídeo dels que disposem els vindria de gust veure, o fins i tot quin dels nostres discs compactes els agradaria escoltar. Només ens ho han de fer saber mitjançant una trucada al telèfon 47 23 50 i els ho portarem a casa.

I si preferiu venir a la **Biblioteca,** hem obert el pati de darrera perquè pugueu llegir i passar una estona agradable i relaxada a l'aire lliure. El pati el tindrem obert fins que duri el bon temps.

Mercè Bernades. Bibliotecària.

RACÓ LITERARI

Avui neix H-UAE i una de les seves parts és aquest espai, el qual s'alimenta de narracions, poesies, relats de tota mena... El Racó Literari necessita tothom que tingui aquella vena literària, aquell impuls que obliga a agafar paper i llapis i deixar constància del que passa pel cap, del viscut en aquell moment tan especial, del paisatge gaudit fa un parell de dies i, perquè no, dels sentiments despertats en veure aquell noi o noia, que ens enviï el seu text. D'aquesta manera, ens ajudarà a nodrir aquest espai amb literatura, que és per ell com sang per nosaltres.

Tots els textos que es rebin seran publicats en el número següent de la revista i, seguidament, seran arxivats a la biblioteca, on en restarà una còpia que podrà ser llegida per tothom que ho desitgi.

Els textos es poden lliurar a la Biblioteca Municipal en un sobre en el que, a fora, hi hagi escrit: Pel Racó Literari. En el seu interior hi haurà el text degudament signat (amb el propi nom o amb un pseudònim) i titulat; també un paper en què consti el nom, els cognoms, l'adreça i el telèfon.

I, finalment, us oferim un seguit de textos d'autors reconeguts, que esperem que siguin substituïts per les vostres paraules, i fer d'aquesta manera la revista més nostra, més del poble.

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

"Els seus ulls la van mirar directament, i ella va sentir un sotrac als endins. Els ulls, la veu, la cara els cabells argentats, la facilitat amb què movia el cos, les velles sensacions, unes sensacions pertorbadores, irresistibles. D'aquelles que et parlen a cau d'orella just al moment abans d'adormir-te, quan han caigut totes les barreres. Unes sensacions que reajusten l'espai molecular entre mascle i femella, de qualsevol espècie"

Robert James Walker,
Els ponts de Madison County.

"Fa uns quants dies que no he escrit res; abans calia que reflexionés d'un cop per sempre sobre el significat d'un Diari. Trobo que em fa una impressió estranya això d'expressar els meus pensaments, no solament perquè encara no havia escrit mai res, sinó perquè em sembla que, més tard, ni a mi ni a ningú no interessaran les confidències d'una col·legiala de tretze anys. Però, vaja, no té importància. Tinc ganes d'escriure, i sobretot, de sondar el meu cor a propòsit de tota mena de coses.

- "El paper té més paciència que els homes"- Aquesta dita em va passar pel cap quan, un dia de lleugera melancolia, m'avorria a cent per hora, amb el cap entre les mans, massa emmurriada per decidir-me a sortir o quedar-me a casa. És veritat, el paper és pacient, i com que sospito que ningú tindrà cap interès a llegir aquest quadern relligat i totulat Diari, no tinc la més mínima intenció de donar-lo a llegir mai, si és que no trobo en la meva vida *l'Amic* o *l'Amiga* a qui ensenyar-lo. I heus ací que ja he arribat al punt de partida, a l'acudit de començar un Diari: no tinc cap amiga.

Heus ací la raó de ser aquest Diari. Per tal d'evocar millor la imatge que jo em faig de l'amiga tan llargament esperada, no vull limitar-me a simples fets, com fan tantes altres, sinó que desitjo que aquest Diari personifiqui l'Amiga. I aquesta amiga es dirà Kitty."

Diari d'Anna Frank

Dona'm la mà que anirem per la riba
ben a la vora del mar bategant,
tindrem la mida de totes les coses
només en dir-nos que ens seguim amant.

Les barques llunyes i les de la sorra
prendran un aire fidel i discret,
no ens miraran; miraran noves rutes
amb l'esguard lent del copsador distret.

Dona'm la mà i arrecera la galta
sobre el meu pit, i no temis ningú.
I les palmeres ens donaran ombra.
I les gavines sota el sol que lluu

ens portaran la salabror que amara,
a l'amor, tota cosa prop del mar:
i jo, aleshores, besaré ta galta;
i la besada ens durà el joc d'amar.

Dona'm la mà que anirem per la riba
ben a la vora del mar bategant,
tindrem la mida de totes les coses
només en dir-nos que ens seguim amant.

Joan Salvat-Papasseit,
Dona'm la mà.

Once upon a time, una matinada blava, de neus blanques i sorres immenses i glaceres com llengües ploroses, l'homínid s'alçà sobre les dues potes del darrera i mirà la terra, tan allunyada dels seus ulls, i bellugadissa, i sentí l'olor humida del riu, i s'*adonà que sentia* l'olor humida del riu, i grunyí de content, i girà els ulls al sol roig que naixia més enllà de prats i muntanyes i negres extensions de terra i horitzons de gespa i cavalcades d'animals eterns com en el temps, i abaixa l'esguard i afità l'alzina i aixecà el puny i allargà el dit índex, assenyalant la massa vegetal que xiuxiuejava davant seu, i se sentí caigudes d'aigua a la gola, petits crits inconcrets, grunys toscos: *ar gr gr ag gr ga ar arg*, fins que el soroll esdevingué mot i vocalitzà ab ar arb arbr arbr-r i repetí arbbre i l'índex encara assenyalava l'alzina, fins que el dirigí contra la immensitat blava que s'estenia de banda a banda del jorn que naixia sobre la seva testa com un déu de dues infinites dimensions i digué *cz z zce zcel*, i ho repetí, i badà uns ulls com taronges, encara insegur d'ell mateix, i assenyalà el riu i vocalitzà *a a ag aig gb ai-gua*, i somrigué satisfet, els ulls plens de joia lluent, i trepitjà la terra amb força, toc toc, i l'assenyalà amb l'índex, i vocalitzà dificultosament: *pa pso pacost païco pasio ta*, i ja amb més calma: *paaí-sos ca-atlanns*, somrient i xiroi, sense saber quina una n'acabava d'organitzar.

Quim Monzó,
En un temps llunyà.

CI?

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

Per què és necessària la donació de sang?

El proppassat 30 d'agost, la Germandat de donadors de Sang de Girona ha promogut l'habitual col·lecta de sang a la nostra població. Molts de nosaltres desconeixem la resposta a la pregunta que encapçala el titular d'aquest article, amb una breu exposició, donaré resposta a la mateixa i agrairia la participació creixent, generosa i solidària que permeti una total cobertura de les necessitats de sang a casa nostra.

La importància vital de la sang ha mogut els homes des de fa segles a intentar reemplaçar la sang malalta o deficitària per sang d'una altra persona. Com que és impossible de fabricar-la, és necessari d'extreure'n d'una persona sana i transportar-la al malalt.

La sang i els seus derivats tenen, cadascun, unes indicacions precises. Les hemorràgies, els estats anèmics, diverses patologies hematològiques i d'altres, són cada cop més freqüents a la nostra col·lectivitat i, per tant, les necessitats de sang per a fer-los front són cada vegada més importants.

La sang és una substància amb diversos components, i les modernes tècniques hemoteràpiques fan servir cadascun dels productes per a la seva indicació. Això és bo, tant des del punt de vista sanitari, ja que cada producte té la seva indicació, com des del punt de vista social, perquè es fa un ús òptim de la sang en aprofitar-se millor els seus components.

Però la transfusió d'aquests productes, ha de tenir en compte dos obstacles principals:

a) Tothom pot rebre la sang de qualsevol persona?

b) Com es fa passar la sang del donant al receptor?

Les persones tenim un conjunt de caràcters genètics que condicionen la nostra manera de ser. La sang no s'escapa d'aquesta regla i existeixen diversos tipus de sang que són els denominats grups sanguinis. Aquests diferents grups són deguts a l'existència de molècules particulars i específiques, els antigents, que es troben a les membranes dels globus vermells (i també a les plaquetes i als leucòcits). El grup sanguini d' una persona no varia mai durant el curs de la seva vida i constitueixen així, un veritable document d'identitat. Els grups més coneguts i més importants en la transfusió són el ABO i Rh. Aquests dos sistemes configuren vuit tipus fonamentals de sang.

Es tendeix a la transfusió a partir del mateix grup de sang, si bé la compatibilitat de grup es considera clàssicament com una mica més àmplia.

La sang del donant molt rarament es fa passar directament al receptor: pot existir un intermediari: la bossa que permet anticoagular la sang, analitzar-la convenientment i emmagatzemar-la. Totes aquestes funcions es realitzen en els bancs de sang i posteriorment i davant la necessitat d'un malalt concret, és el metge l'encarregat d'estudiar el cas i proveir del producte terapèutic més adequat per a l'assistència del malalt.

Del fet que els Bancs de Sang tinguin sang suficient, en depèn la vida de molts tipus de malalts. Així, un operat necessita la sang donada d'entre 1 a 5 persones: un accidentat necessita la sang donada d'entre 2 a 10 persones: un nen immunitzat per factor Rh, necessita la sang d' 1 a 4 donadors, un operat a cor obert la de 15 a 25 donants...

Tot això, i molts altres problemes obliguen a un esforç important, del qual no podem ser-ne absents cap de nosaltres.

Dóna sang, dóna vida... Fes-te donant de sang!!!

Miquel Carreras. Metge.

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

Dieta mediterrània

Cada cop més pels mitjans de comunicació sentim parlar de la dieta mediterrània, per tant m'agradaria fervos cinc cèntims sobre aquesta nostra dieta tradicional.

L'origen d'aquesta dieta que està representada en forma de piràmide nutricional es remunta en els nostres avantpassats grecs; tot i que va ser adoptada ja fa trenta -cinc anys encara és vigent en els nostres dies. La dieta mediterrània més que una dieta és un estil de vida que ens ajuda a prevenir patologies cròniques que afecten a les societats desenvolupades com ara malalties del cor, el càncer, l'obesitat, la diabetis...

S'ha demostrat que els hàbits que influeixen més negativament en el grau de salut són el fumar, el consum d'alcohol i una dieta rica en greixos i pobre en llegums, fruites i vegetals. Per tant sobre aquesta base, investigadors nutricionals han demostrat que els hàbits alimentaris de la dieta mediterrània tradicional són beneficiosos per a la salut, fet que ha suposat un creixent interès internacional per la nostra dieta.

Entre les característiques principals d'aquesta dieta destaquen el consum abundant de cereals, pasta, pa, arròs, llegums, fruites, fruits secs, verdures i hortalisses seguit d'un menor consum d'ous, peix, carns blanques (pollastre, gall-dindi...) llet i productes làctics. Finalment un consum encara més reduït de carns vermelles (porc, vedella, xai...)

La principal font de greix imprescindible en la dieta mediterrània és l'oli d'oliva que és el que s'utilitza més habitualment per cuinar i condimentar aquests aliments. La importància de l'oli d'oliva es deu principalment al greix monoinsaturat i a la vitamina E. Així doncs, resulta molt més favorable que els altres tipus d'olis vegetals, margarines o mantegues que contenen greixos saturats i poliinsaturats, que són els que faciliten la formació de plaques de greix a les parets de les artèries.

Un altre tret destacat és el consum moderat de vi en els àpats. Hem de tenir en compte que aquest facilita la deshidratació i està contraindicat en tots aquells que pateixen problemes d'alcoholèmia i malalties del fetge.

Finalment per concloure cal remarcar que un complement important d'aquesta dieta mediterrània com a estil de vida que suposa, és la realització d'un exercici físic moderat de manera regular i adequada a cada persona. Tenint en compte aquest tarannà dels mediterranis amb el seu propi estil de vida és el que els italians anomenen la *Dolce Vita*, els francesos *Joie de Vivre* i nosaltres la *Bona Vida*.

Assumpció Rovirola i Figueres.

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques

Plat de Festa Major: Ànec amb salsafins. (per a 6 comensals)

Isabel Garriga i Trullols

Per iniciar aquesta secció dedicada als amants de la gastronomia al nostre poble, hem volgut començar amb una caldenca coneguda per tothom, tant pels menuts com pels grans. La Isabel Garriga i Trullols té fama de bona cuinera i per això col·labora en les colònies organitzades pel Centre d'Esplai de la parròquia de Caldes. Començarem aquesta tanda gastronòmica de la mà de la Isabel amb un plat tradicional de Festa Major. Així doncs, preneu nota els qui no el sapigueu fer. De ben segur que us en llepareu els dits!

Ingredients:

1 ànec de dos quilos
1 ½ Kg. de salsafins
ametlles torrades (dues per persona)
tomàquet
sal
pebre
oli d'oliva

Preparació:

Primer de tot agafarem l'ànec i el trossejarem, el salarem i l'empebrarem, rossejant-lo en una paella amb una mica d'oli a foc ràpid. A part, en una cassola, fem el sofregit de ceba i tomàquet. Un cop al punt, posarem l'ànec i el cobrirem amb aigua o brou (de carn). Deixarem que faci la *xup-xup* una estoneta i seguidament hi afegirem una picada d'ametlles, ben picada, com una pasta.

Preparació dels salsafins:

Rascarem els salsafins i els posarem amb aigua mentre es pelen. Els tallarem i els posarem a bullir durant uns set minuts i tot seguit els escorrerem. Després els empolsinarem amb farina i els tirarem en una paella amb oli abundant i calent. Quan comencin a rossejar els traurem i els posarem a la cassola de l' ànec. A foc fluix ha de coure entre una hora i mitja i dues hores.

La tira còmica

Diputació de Girona — Servei de Biblioteques